

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Ефективність є багатоаспектним поняттям, за допомогою якого можна здійснювати оцінку будь-якого процесу. На сьогоднішній день існує проблема оцінки корпоративного управління, зокрема ефективності корпоративного управління.

Науковці, які досліджують оцінку ефективності корпоративного управління, застосовують різні підходи та методи до вирішення вказаної проблеми.

Ефективність корпоративного управління оцінюється за допомогою якісних та кількісних показників, які узагальнюються в інтегральні показники, в систему показників або в методику оцінки.

У роботі А.Н. Булатова [1] запропоновано два підходи до оцінки ефективності корпоративного управління. У межах першого підходу, який полягає в оцінці ефективності корпоративного управління на основі розрахункової ринкової вартості корпорацій, на підставі застосування методів кореляційного та регресійного аналізу автор [1] визначив взаємозв'язок між ринковою вартістю та фінансовими показниками діяльності підприємств, зокрема чистою виручкою, балансовим прибутком, розміром власних засобів, розміром необоротних активів, розміром довгострокових зобов'язань та валютою балансу. Сутність другого полягає в оцінці ефективності корпоративного управління шляхом розрахунку інтегрального показника ступеня захисту інтересів власників.

І.Ю. Вереїтіна [2] пропонує оцінювати ефективність корпоративного управління за допомогою методики, яка включає три групи показників, а саме показники, що відображають ступінь дотримання в компанії принципів корпоративного управління, показники, що характеризують результати фінансово-господарської діяльності компанії, показники, що відображають ризики корпоративного управління.

Н.П. Карачина [3] розглядає соціально-економічну ефективність корпоративного управління та пропонує комплексну методику оцінки за допомогою показників ефективної діяльності учасників корпоративних відносин, об'єднаних у дві групи – фінансових інвесторів (ліквідність, фінансова стійкість, ділова активність, рентабельність та ринкова активність) і нефінансових інвесторів (обсяг та ритмічність діяльності, якість та асортимент продукції, мотивацію, рівень сервісу та суспільність), як результату виявлення спільності їх інтересів. Таким чином, соціально-економічний аспект ефективності корпоративного управління передбачає створення балансу інтересів осіб, зацікавлених в діяльності акціонерних товариств [3].

Проведений аналіз підходів до оцінки ефективності корпоративного управління дозволяє стверджувати, що спільною рисою проаналізованих підходів є спрямованість на досягнення балансу інтересів учасників корпоративного управління.

На сьогоднішній день більшість інвесторів розглядають практику корпоративного управління підприємства як важливий фактор, поряд із фінансовими показниками його діяльності. Отже ефективна система корпоративного управління здатна сприяти збільшенню вартості часток участі інвесторів в акціонерному капіталі товариства, що забезпечить збільшення вартості акціонерного товариства в цілому.

Отже, ефективність корпоративного управління повинна забезпечувати визначення та оцінювання вплив корпоративного управління на формування ринкової вартості підприємств, а саме визначати внесок корпоративного управління в створення вартості підприємства.

1. Булатов А.Н. Методические инструменты комплексной оценки экономической эффективности корпоративного управления на промышленных предприятиях Российской Федерации: дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05 / Айдар Нафисович Булатов. – К., 2001. – 183 с.
2. Вереїтіна І.Ю. Організаційно-методичне забезпечення оцінки ефективності корпоративного управління: дис. канд. экон. наук: 08.00.04 / Інна Юріївна Вереїтіна. – Д., 2007. – 278 с.
3. Карачина Н.П. Ефективність корпоративного управління молочною промисловістю: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. экон. наук: спец. 08.07.01 «Економіка промисловості» / Карачина Н.П. – К., 2005. – 24 с.